INSPEKSJONSRAPPORT

STATOIL ASA AVD STURETERMINALEN
Stureterminalen
5336 Tjeldstø

Oslo, 9. april 2018

Deres ref.:
Rolf Inge Einarsen

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2016/3578
Saksbehandler:
Rune Andersen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Statoil Stureterminalen
Kontrollnummer: 2018.061.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Rolf Inge Einarsen

Fra Miljødirektoratet:
Rune Andersen

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Håkon E. Larsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Statoil Stureterminalen den 14. og 15. mars 2018. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet avdekket 5 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens måleprogram er ikke i samsvar med krav i tillatelsen
- Virksomheten har hatt to tilfeller av utslipp av kjølevann med korrosjonshemmer til grunn
- Manglende samsvar mellom rapportert mengde farlig avfall i egenkontrollrapporten og det som er deklarert av farlig avfall i 2017
- Kravet i tillatelsen om jevnlig økotoksikologisk testing av avløpsvannet fra 2007 er ikke fulgt opp
- Virksomhetens kontroll og vedlikehold av kjøleanlegg med fluorholdige gasser har enkelte mangler

Anmerkninger:

- Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

9. april 2018	Rune Andersen		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Hordaland ved miljøvernavdelingen
- Øygarden kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: STATOIL ASA AVD STURETERMINALEN	
Organisasjonsnr.: 973101862	**Eies av:** 923609016
Bransjenr. (NACE-kode): 06.100 - Utvinning av råolje	

Kontrollert enhet

Navn: Statoil Stureterminalen	**Anleggsnr.:** 1259.0009.01
Kommune: Øygarden	**Fylke:** Hordaland
Anleggsaktivitet: Olje- og gassvirksomhet på land	
Tillatelse gitt: 5. juli 1996	**Sist endret:** 27. mars 2017

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Miljødirektoratets risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Styringssystem
- Prosess og renseutstyr
- Utslipp til luft
- Utslipp til vann
- Avfall
- Kjemikalier
- Kjøleanlegg med fluorholdige gasser

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner
Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Statoil Stureterminalen plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Statoil Stureterminalen innen 31. august 2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Rune Andersen.

4. Pålegg om opplysninger

Statoil Stureterminalen må sende Miljødirektoratet følgende opplysninger innen 30. april 2018 *(jf. forurensningsloven § 49)*:

- Dokumentasjon som viser hvordan oppgravde masser som inneholder brannskum (AFFF) er blitt disponert. I følge opplysninger gitt under inspeksjonen ble dette innlevert som farlig avfall. Vi ber i så fall om at det blir sendt inn deklarasjonsskjema på dette.
- Redegjørelse for hvilke avløpsstrømmer som blir målt og analysert i målestasjonen som benyttes for utslippsrapporteringen. Det var under inspeksjonen uklart om ikke-forurenset kjølevann ble sluppet inn før målestasjonen.

Klageadgang

Dere har rett til å klage på pålegg om opplysninger dersom dere mener at dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene. En klage bør begrunnes og skal sendes Miljødirektoratet senest 3 dager etter mottakelsen av denne rapporten (jf. forvaltningsloven § 14). En klage kan fremsettes både skriftlig og muntlig.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 15. februar 2018. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Statoil Stureterminalen bli ilagt et gebyr på kr 39 400,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 5 for flerdagstilsyn. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljødirektoratet.no (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1
Virksomhetens måleprogram er ikke i samsvar med krav i tillatelsen

Avvik fra:
Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Statoil ASA, avd. Stureterminalen pkt. 11.1 Måling og beregning av utslipp

Kommentarer:
I følge tillatelsen skal bedriften gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Målinger og beregninger skal gjennomføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte interkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakingsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Det ble ved gjennomgang av måleprogrammet under inspeksjonen registrert følgende avvik fra kravene til og for gjennomføringen av måleprogrammet:

- Måleprogram er ikke tatt inn i internkontrollsystemet. Måleprogrammet som ble fremlagt var merket 'Draft' med utløpsdato 19. mai 2011 og var ikke signert.
- Metodikk for prøvetaking og analyse av prioriterte stoffer er ikke tatt inn i måleprogrammet. Det er ikke oppgitt hvor prøvene skal tas, hvilke parametere som skal inngå eller hvem som skal utføre analysene. Det står oppgitt at det normalt skal tas 2 prøver i året. I 2017 ble det opplyst at det kun var tatt en slik prøve.
- Beregningsmetodikk for VOC utslipp er ikke beskrevet i måleprogrammet. Beregningsformel som brukes i dag er fra 2003 og basert på feil forutsetninger. Formelen som benyttes er basert på målinger gjort i 2003 med lasting av 5 tankbåter med olje fra Oseberg og lasting av 1 tankbåt med olje fra Grane. Forholdet er vesentlig annerledes i dag, i tillegg til at det nå lastes olje også fra andre felt fra Granerørledningen (Edvard Grieg og Gina Krogh). I 2017 mottok eksempelvis terminalen gjennomsnittlig 700 m3/døgn fra Oseberg- og 2000 m3/d fra Granerørledningen.

Denne listen er ikke utfyllende og det anbefales at virksomheten gjennomgår hele måleprogrammet og sørger for at det er i samsvar med de retningslinjer som gjelder for omfang og innhold i måleprogram. Miljødirektoratet har utarbeidet en egen veileder (M6/2013) som hjelp for virksomhetene til å utarbeide måleprogram. Veilederen kan lastes ned fra Miljødirektoratets hjemmesider, http://www.miljodirektoratet.no

Avvik 2
Virksomheten har hatt to tilfeller av utslipp av kjølevann med korrosjonshemmer til grunn

Avvik fra:
- Forurensningsloven § 7 Plikt til å unngå forurensning
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Statoil ASA, avd. Stureterminalen pkt. 2.1 Utslippsbegrensninger

Kommentarer:
I følge forurensningsloven må ingen ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er gitt særskilt tillatelse til dette.

De utslippskomponenter som det er gitt tillatelse til å slippe ut, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens pkt. 3. Utslipp som ikke er nevnt her er omfattet så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må sies å være kjent på annen måte da vedtak ble truffet.

Virksomheten har ved to tilfeller hatt utslipp av kjølevann inneholdende korrosjonshemmer i området ved prosessanlegget. Årsaken har begge ganger vært utvending korrosjon på rørledningen.

Den første hendelsen var i januar 2017 og er rapportert til Miljødirektoratet. Lekkasjen ble midlertidig tettet i påvente av revisjonstans sommeren 2018, da det ble opplyst at hele rørledningen i dette området ville bli byttet ut. En ny tilsvarende lekkasje oppstod i januar 2018 med samme årsak som i 2017.

I følge avviksprotokollen for hendelsen ble det anslagsvis sluppet ut 48 000 liter kjølevann over 8 døgn ved lekkasjen i 2017, inneholdende ca 400 liter korrosjonshemmer KI-302C. Virksomheten kunne under inspeksjonen ikke opplyse om hvor mye som var lekket ut i januar 2018.

Gjennomgang av avviksprotokollen viste noe mangelfull oppfølging, blant annet om potensiell konsekvens av korrosjonskjemikalet som var lekket ut. Konsekvensen av utslippet var kun svært kort omtalt i rapporten, uten noen begrunnelse for konklusjonen. Kjemikalet var merket med H-400 Meget giftig for liv i vann. Det fremgikk f.eks. ikke av avviksrapporteringen om et tjern som ligger et par hundre meter nedstrøms lekkasjestedet kunne ha blitt berørt, og eventuelt hvilke miljøeffekt et utslipp av korrosjonshemmeren kunne ha dersom det kom ut i tjernet.

Avvik 3
Manglende samsvar mellom rapportert mengde farlig avfall i egenkontrollrapporten og det som er deklarert av farlig avfall i 2017

Avvik fra:
Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Statoil ASA, avd. Stureterminalen pkt. 11.2 Rapportering til Miljødirektoratet

Kommentarer:
I følge tillatelsen skal bedriften rapportere til Miljødirektoratet innen 1.mars etter utslippsåret på standardiserte skjemaer som sendes ut av direktoratet. Rapporteringen skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftens egenrapportering. Rapporteringen omfatter også avfall og farlig avfall som er generert og levert i rapporteringsåret.

Gjennomgang av de rapporterte tallene viste at det for flere fraksjoner av farlig avfall ikke var samsvar med det som var deklarert i avfallsdeklarering.no. Dette gjaldt f.eks.

- avfallskode 7022, EAL kode 150202 Absorbenter der det var rapportert 15, 7 tonn, mens det var deklarert 11,6 tonn
- avfallskode 7042 Organiske løsemidler uten halogen, EAL kode 160508 Kasserte organiske kjemikalier, der det var rapportert 300 kg, mens det var deklarert 85 kg.

Også for et par andre avfallstyper var det mindre avvik mellom rapportert og deklarert mengder.

Statoil opplyste at de mottok månedlige rapporter fra avfallskontraktøren som de benyttet i sitt regnskap og at rutinen for å kontrollere dette nok var noe mangelfulle.

Avvik 4
Kravet i tillatelsen om jevnlig økotoksikologisk testing av avløpsvannet fra 2007 er ikke fulgt opp

Avvik fra:
Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Statoil ASA, avd. Stureterminalen pkt. 13.1 Kjemisk og økotoksikologisk karakterisering av renset avløpsvann

Kommentarer:
I følge tillatelsen skal det foretas en kjemisk og økologisk karakterisering av avløpsvannet etter rensing. Karakteriseringen skal inngå som del av overvåkingsprogrammet og gjennomføres ved jevne mellomrom (for eksempel ved introduksjon av nye oljekvaliteter, oppgradering av prosessanlegg og terminal etc). Opplegget for prøvetaking og analyse skulle være sendt Miljødirektoratet innen 31.12.2007.

Virksomheten opplyste at dette ikke var fulgt opp. For eksempel var det ikke gjennomført nye tester etter at terminalen begynte å motta olje fra de nye feltene Edvard Grieg og Gina Krogh.

Avvik 5
Virksomhetens kontroll og vedlikehold av kjøleanlegg med fluorholdige gasser har enkelte mangler

Avvik fra:
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) kapittel 6, § 6a-1 - Gjennomføring av forordning (EF) nr. 842/2006 (f-gass forordningen) artikkel 3
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 2. ledd pkt.

Kommentarer:
Oversikt over installerte kjøleanlegg som ble framlagt under tilsynet viste at det finnes flere kjøleanlegg rundt i produksjonsanlegget. De største anleggene hadde en fyllingsgrad mellom 3-30kg f-gass slik at de faller inn under kravet om årlig lekkasjekontroll.

Det ble benyttet 2 ulike firmaer for kontroll og vedlikehold av anleggene. Ett firma for kjøleanlegg på området utenfor porten til tank- og prosessanlegget, og ett for kjøleanlegg som var installert innenfor.

<u>Lekkasjekontroll</u>
Begge firmaene som ble benyttet var sertifisert for kontroll av kjøleanlegg, men virksomheten hadde ikke oversikt over eller en rutine for å sikre at de personer som gjennomførte lekkasjetestingen hadde nødvendige sertifikater. Det ble opplyst at det utføres årlig

lekkasjekontroll på alle anlegg over 3 kg, men dokumentasjon på at dette var gjennomført kunne ikke fremlegges under inspeksjonen.

Logg på utstyrshistorikk
Virksomheten kunne ikke framlegge logg for kjøleanleggene i henhold til kravet i forordningen. Rapporter fra kontrollene ble lagt inn i vedlikeholdssystemet, men dette var vanskelig tilgjengelig og tilfredsstiller ikke kravet til logg slik det er beskrevet i forordningen.

For anlegg som inneholder en F-gassmengde på 3 kg eller mer skal det i henhold til forordning (EF) nr. 842/2006, artikkel 3(6) foreligge en oppdatert utstyrshistorikk som skal være tilgjengelig ved myndighetskontroll. Loggen kan være både i papirform og elektronisk.

Utstyrshistorikken (loggen) skal inneholde følgende informasjon:
- Operatørens navn, postadresse og telefonnummer
- Informasjon om mengde og type F-gass i kjøleanlegget. Om dette ikke finnes i produsentens teknisk spesifikasjoner eller på etiketten, skal det bestemmes av sertifisert personell.
- Mengde påfylt F-gass
- Mengde F-gass som er avtappet under vedlikehold eller service og før endelig kondemnering
- Identifisert årsak til den avdekkede lekkasjen
- Identifisering av bedriften/personell som har utført vedlikehold/service
- Dato for og resultat av lekkasjekontrollene
- Dato for og resultat av kontroll av lekkasjedeteksjonssystemer dersom dette er installert. (Pålagt for anlegg med innhold av F-gasser på over 300 kg)
- Eventuell annen relevant informasjon

I henhold til internkontrollforskriften plikter virksomheten gjennom egne rutiner å sikre at underleverandøren utfører arbeidet i samsvar med regelverket.

8. Anmerkninger
Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

9. Andre forhold
- I tilknytning til renseanlegg har virksomheten en kjemikalietank som inneholder NUTRIOX. Dette kjemikalet benyttes i første trinn av renseanlegget for å fjerne sulfider. Tanken har ikke oppsamlingsarrangement eller tilsvarende barriere for å sikre uønsket utslipp ved en eventuell lekkasje. Virksomheten er kjent med kravet om at det fra mai 2019 er krav om slik barriere for tanklagring av blant annet farlige kjemikalier.

10. Dokumentunderlag
Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Miljødirektoratet
- Rammeforskriften
- Styringsforskriften

11. Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Informasjon til operatører av utstyr som inneholder fluorholdige klimagasser